

> Retouradres Postbus 1600 3800 BP Amersfoort

College van B&W van Gemeente Vlaardingen
T.a.v.
Postbus 1002
3130 EB Vlaardingen

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

Onze referentie
1586245

Uw referentie

Datum 27 augustus 2024
Betreft Advies omgevingsvergunning rijksmonumentactiviteit

Adres Westhavenkade 45
Postcode/plaats 3131AE Vlaardingen
Gemeente/provincie Vlaardingen; Zuid-Holland;
Monumentnummer 37429

Geacht college,

Op 5 augustus 2024 vroeg u mij u te adviseren over de voorgenomen wijziging(en) van bovengenoemd monument op grond van artikel 2.26, tweede lid, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) in samenhang met artikel 6.4, eerste lid onder a, van het Besluit omgevingsrecht (Bor). U heeft mij daartoe de aanvraag om een omgevingsvergunning toegezonden.

Advies

Ik adviseer u de gevraagde omgevingsvergunning te verlenen.

Hieronder licht ik toe hoe ik tot dit advies ben gekomen. Bij de beoordeling heb ik de stukken betrokken zoals deze zijn ingediend bij de aanvraag.

Het monument

Het eigenlijke redershuis is een dwarshuis van vier vensterassen breed, met een onderhuis, hoofdverdieping, eerste verdieping en zolder onder een omlopend schilddak. De voorgevel is voorzien van een hardstenen plint met een rijke ingehakte en zwart geschilderde versiering in Lodewijk XV-stijl (rococo). Het huis is waarschijnlijk rond het midden van de 18e eeuw gebouwd als onderdeel van een complex van pakhuizen, kuiperijen en andere bouwwerken. Vermoedelijk heeft er aan het einde van de 18e eeuw een modernisering plaatsgevonden. In het interieur bevinden zich nog enkele bijzondere interieuronderdelen, zoals een vestibule met gesneden binnenpui met deuren en een snijraam met daarin een klok (Lodewijk XVI) en een voorkamer met betimmering en gesneden schouw in

Lodewijk XV-vormen met schouwstuk. Tot 1929 waren in deze kamer nog geschilderde behangsels en een geschilderd plafond aanwezig. Het langgerekte 'achterhuis' dateert uit de periode 1812-1830. In diezelfde tijd werd het voormalige pakhuis ter linkerzijde van het redershuis verbouwd tot 'bijhuis'.

Het plan

Het plan betreft de verbouwing, restauratie en verduurzaming van Westhavenkade 45. Dit bestaat in de huidige toestand uit een huis aan de haven, een 'zijhuis' aan de linker-/zuidzijde en een langgerekt voormalig bedrijfs- of woongebouw op het achterterrein.

Het uitgangspunt voor het verbouwingsplan is het behoud en versterken van het ensemble uit de laat 18e en vroeg 19e eeuw. De samenstelling van bouwvolumes en de nog aanwezige waardevolle interieuronderdelen dateren uit deze periode waarin het rederscomplex zijn hoogtijdagen beleefde. De begane grond van het redershuis met vestibule en bijzondere historische binnenruimte zal opengesteld worden voor publiek. De bovenliggende verdiepingen en het zijhuis worden ingericht als één woning. In het achterhuis wordt een tweede woning gerealiseerd.

De bouwkundige werkzaamheden aan het exterieur hebben voornamelijk betrekking op het wegwerken van achterstallig onderhoud zoals kleinschalig metselwerkherstel, kozijnreparaties en schilderwerk. Het interieur wordt volledig gerestaureerd en waar mogelijk teruggebracht naar de verschijningsvorm van de late 18e eeuw. Daarnaast worden verduurzamingsmaatregelen getroffen, zoals het aanbrengen van isolatie (behoudens de ruimtes met belangrijke monumentale interieurafwerking) en PV-panelen.

Motivering

Met uitvoering van dit plan wordt de oorspronkelijke structuur van het huis en bijgebouwen versterkt en de leesbaarheid van de verschillende bouwdelen vergroot. De splitsing van de verschillende bouwdelen wordt niet helemaal consequent doorgevoerd, want de zolder van het achterhuis wordt bij de woning in het voorhuis betrokken. Dit borduurt echter voort op de huidige indeling en gaat uit van bestaande verbindingen en stuit daarom niet op bezwaren. Het nieuwe woonprogramma is zorgvuldig ingepast binnen de bestaande hoofdstructuur van de verschillende bouwdelen.

Aan het plan ligt een heldere restauratievisie ten grondslag die is gebaseerd op bouwhistorisch onderzoek. Ook is er een kleurhistorische verkenning en aanvullend kleurhistorisch onderzoek uitgevoerd. Het plan is voldoende uitgewerkt in (detail)tekeningen en de voorgenomen werkzaamheden worden zorgvuldig beschreven in de werkomschrijving. Daarbij wordt verwezen naar de ERM-uitvoeringsrichtlijnen. Dit strekt niet tot nadere opmerkingen.

Het geheel wordt toekomstbestendig gemaakt, niet alleen door het bouwkundig herstel en het nieuwe gebruik, maar ook door het treffen van duurzaamheidsmaatregelen. Deze zijn zorgvuldig geïmplementeerd. De voorgestelde zonnepanelen passen binnen de richtlijnen die door de RCE zijn opgesteld, en dit is door uw adviescommissie getoetst aan het gemeentelijk beleid.

Het is positief dat de hoofdverdieping van het redershuis met de waardevolle interieuronderdelen toegankelijk zal zijn voor publiek. Het is ook te waarderen dat er ruime aandacht in het plan is voor het herstel van de representatieve ruimtes met historische interieuronderdelen. Ik kan mij vinden in het voorstel om de het interieur te completeren met een moderne interpretatie van de verdwenen geschilderde behangsels. Het is uiteraard van groot belang dat dit van passende ontwerp kwaliteit en uitvoering zal moeten zijn. De genoemde criteria om tot een keuze te komen (horizontale diepte van het tafereel, lichtinval op objecten dat correspondeert met het natuurlijke daglicht van de raampartijen en kleurschikking van de compositie) bieden hiervoor al een goede basis. Wel geef ik hierbij graag nog aandachtspunten mee om tot een harmonieus eindbeeld te komen. Wat namelijk opvalt in de meegezonden restauratievisie is dat voorgesteld wordt een foto van een industrieel havenlandschap te gebruiken. Dit correspondeert niet met het romantische landschappelijke thema dat in de oorspronkelijke schilderijen is gebruikt. Bij de oorspronkelijke behangsels bestaan daarnaast alle randen uit bomen, die donker van kleur zijn, waardoor donkere hoeken ontstaan in de ruimten. Dit is te vergelijken met de 18^e-eeuwse geschilderde landschapsbehangsels van de Oudhollandsche kamer in Amelisweerd, Bunnik. Hier zijn de landschapsbehangsels ook in combinatie met grisailles en allegorische voorstellingen toegepast.

Het in de restauratievisie voorgestelde industriële landschap vormt een vrij hard contrast met de rococodecoratie van de binnenruimte, terwijl er oorspronkelijk een harmonieus geheel bestond, met zachtere en rondere vormen. Dit contrast kan mogelijk verzacht worden door een andere foto te kiezen, die minder scherp en met minder hoekige vormen (zoals de kraan die het beeld domineert), of door het moderne thema in schilderwerk in plaats van een foto uit te voeren. Uit het plan blijkt niet in hoeverre ook is overwogen het ovaal middenstuk van het plafond -dat van een plafondstuk voorzien is geweest- ook bij deze opgave te betrekken. Van het plafond zijn nu alleen de lijsten en de hoekstukken (grisailles) nog aanwezig. Op historische foto's in de beeldbank van de RCE is te zien dat het plafond meespeelde met de schilderijen op de wand. Daarom adviseer ik deze samenhang nu ook weer als thema op te pakken.

Foto Westerkade 45 uit 1928, beeldbank RCE, doc.nr. 9.309

Conclusie

Samenvattend concludeer ik dat de oorspronkelijke structuur wordt versterkt, de gebouwen een passende functie krijgen, weer in goede bouwkundige staat worden gebracht en dat ook het interieur wordt hersteld. Dit alles komt (de beleefbaarheid van) de monumentale waarden ten goede. De opmerkingen met betrekking tot de behangsels in het historische interieur kunnen opgevat als aanbeveling aan de initiatiefnemer voor de verdere uitwerking. Met het verlenen van de vergunning kan vanuit het oogpunt van monumentenzorg worden ingestemd.

Uitgangspunten

Voor meer informatie over aanpassing, restauratie en verduurzaming van rijksmonumenten kunt u onder andere terecht bij '*Uitgangspunten en overwegingen advisering gebouwde en groene rijksmonumenten*' op www.cultureelerfgoed.nl en op www.stichtingerm.nl

Afschrift verleende omgevingsvergunning

Graag wijs ik u op de verplichting in artikel 10.22a van het Omgevingsbesluit om de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap binnen een week na verlening van een omgevingsvergunning voor een rijksmonumentenactiviteit een afschrift van de vergunning toe te zenden. Dit kan door toezending aan de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, via de Samenwerkingsfunctionaliteit van het Digitaal Stelsel Omgevingswet.

Vragen

Mocht u nog vragen hebben over de inhoud van dit advies, dan kunt u contact opnemen met de contactpersoon die in het briefhoofd vermeld staat.

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
namens deze,
de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed,

Onze referentie
1586245